

(включаючи дисертаційні дослідження), провести аналіз музичних записів, здійснювати пошуки конкретної інформації шляхом вивчення досвіду роботи провідних акрдеонно-баянних шкіл, окремих професійних музикантів-виконавців, а також через комп'ютерну мережу "Інтернет".

ТЕОРЕТИЧНА СПАДЩИНА ДЕНИСА-ЛЕВА ІВАНЦЕВА

*Ольга Головчанська,
IV курс, художній факультет.
Науковий керівник – Лукань В.Г.,
старший викладач.*

Денис-Лев Іванцев – широко відомий івано-франківський мистець, який талановито проявив себе у графіці, станковому і монументальному малярстві. Та мало кому відомо, що він ще і досвідчений педагог, громадський діяч та неабиякий теоретик. Практично недослідженою сторінкою творчості Дениса Іванцева залишається його теоретична спадщина. Її основними джерелами є надруковані в 1990-х роках праці: "Статизм", "Шляхи сучасного образотворчого мистецтва", "Між вічністю і часом, або як розв'язати проблему квадратури кола", а також деякі автобіографічні спогади мистця та окремі матеріали переписки з головою Асоціації Незалежних Українських Мистців (АНУМ) у Львові Павлом Ковжуном, датовані 1937 роком [1, с.6].

Зацікавлення проблематику українського мистецтва з'явилася у Д.Іванцева ще у період навчання в Краківській Академії мистецтв (1930-1935рр.). Саме в цей час, там склалася сприятлива атмосфера літературно-мистецької критики, щораз відкривалися нові часописи, художні об'єднання, засоби масової інформації жваво реагували на художні виставки і появу нових творчих особистостей. Українська теоретична думка того часу переслідувала дві головні мети: по-перше, осмислення коренів національного мистецтва, синтезу традиції з сучасними вимогами; по-друге, підтримка талановитої молоді, яка перебувала в авангарді пошуків нового стилю – рівновартісного по відношенню до загалу європейської культури і національного за своєю ідеологією.

Серед перших теоретичних праць Дениса Іванцева був "Статизм (за автономність образотворчого мистецтва)" (1936р., доп. 1970-1990-х рр.). Головна ідея – відстоювання права сучасного малярства на самобутність і "творення нових форм для життя" [2, с.4]. На думку Д.Іванцева в мистецтві ХХ століття, "в картині абстрактного характеру можна замкнути цілі епохи, усі життєво-творчі процеси, цілий необмежений космос" [2, с.4].

Статична у своїй сутності картина, після досягнення самодостатності свого художнього виразу; може на рівних існувати з іншими видами мистецтва та архітектурою – такий висновок робить художник.

Наприкінці 1930-х рр. Денис-Лев Іванцев підготував для часопису “Мистецтво” дві статті: “Шляхи сучасного образотворчого мистецтва” і “Мистецтво в житті нації”, які в силу обставин не були надруковані, але дістали схвальні оцінки в листі П.Ковжуна 1937 року: “Статті стоять на високому поземі, гарно написані – живо і темпераментно. Так, що відчуваю придбання нової сили, нового товариша, який знає, що робить і для чого, що має не лише ґрунт, а й будову свого певного світогляду” [3]. Так у “Шляхах сучасного образотворчого мистецтва” аналізується роль і місце мистецтва в людському житті, яке творить “нову реальність” і є “створом людських духовних потреб”, піднімається актуальне питання відповідності реалізму до вражень від природи [4, с.3]. Автор підкреслює, що неможливо перенести трьохвимірність реального простору у двовимірну площину картини інакше, ніж через абстракціонізм. “Новітнє мистецтво – пише Д.-Л. Іванцев – це мистецтво розуму і почувань. Воно не має реальної дійсності. В своїй абстракції воно є реальним” [4, с.3].

Приваблювала художника також спадщина давньоукраїнського і візантійського мистецтва, що знайшла свій відбиток у статті “Неовізантинізм” (1938-1938рр., доп. 1988р.) [3]. В ній Д.Іванцев давні традиції пов’язує з нагальними потребами їх використання в сучасному українському образотворчому мистецтві.

У творчості Д.-Л.Іванцева як теоретика, критика є чимало інших досліджень. Відомі в цьому плані – посв’ята Б.Лепкому під назвою “Український Демосфен. Спогади про Б. Лепкого”, праця про визначного скульптора, товариша по навчанню Г. Крука тощо [5, с.6]. Мистець писав також багато відгуків на виставки і творчість відомих майстрів: О.Новаківського, М.Сельської, М.Біласа, Г.Захарасевич.

Теоретичні розміркування Дениса Лук’яновича не залишились тільки на папері. Він постійно впроваджував їх у життя. Про це свідчать навіть назви його художніх творів: “Кристалізація думки”, “Людина-машина”, “Квадратура кола” та інші.

Теоретична спадщина Дениса-Лева Іванцева – цікава і неординарна. Його думки та ідеї зберігають свою цінність і тепер, втілюються у практиці сучасних майстрів нашої образотворчості.

1. Іванцев Д. Молися і працой! // Перевал. – 1993. – № 1.
2. Іванцев Д. Статизм. // Новий Час. – 1994. – 30 липня. – № 26.
3. Архів Д.-Л. Іванцева, рукописні твори.
4. Іванцев Д. Шляхи сучасного образотворчого мистецтва. // Комсомольський прапор. – 1987. – 22 вересня.
5. Іванцев Д. Обдарований Богом творець прекрасного. // Нова Зоря. – 1992. – 7 листопада; Повернення. // Вперед. – 1991. – 9 листопада.